Trích Kinh Pháp Cú - Biết Đủ thì An Lành (Tịnh Minh)

Kinh Pháp Cú — các bản dịch & giảng giải

BuddhaSasana budsas.net Chuyển sang dạng PDF bởi Thế Giới Phật Giáo .org (quốc tế)

Dhammapada Sutta (Khuddaka Nikaya - Sutta Pitaka)

Biết Đủ Thì An Lành Tịnh Minh

Thuở nọ, có một thanh niên tên là Nigama Tissa, sinh trưởng tại một thị trấn cách thành Xá Vệ (Savàtthi) không xa, xuất gia theo Phật, gia nhập Tăng đoàn. Thầy lúc nào cũng chu toàn bổn phận, mẫu mực trang nghiêm, tinh chuyên nỗ lực; nổi bật nhất là hạnh cần kiệm, tri túc, thanh tịnh và quyết tâm, và cũng chính nhờ những phẩm hạnh đó mà thầy trở thành biểu tượng cao đẹp cho toàn thị trấn. Thầy thường đi khất thực một vòng quanh làng, nơi bà con thân tộc của thầy cư ngụ. Mặc dù rất nhiều Phật tử, đặc biệt là trưởng giả Cấp Cô Độc (Anàthapindika) và quốc vương Ba Tư Nặc (Pasennadi), hai vị đại thí chủ, cúng dường vô số lễ vật cho Tăng đoàn tại thành Xá Vệ, Sa môn Tissa vẫn không bao giờ đến đó.

Thấy Tissa thường thiền hành và khất lực quanh quẩn trong làng, các Sa môn một hôm đến thưa với đức Thế Tôn: -- Bạch đức Thế Tôn, thầy Nigama Tissa lúc nào cũng bận bịu, vướng víu với bà con thân tộc, không bao giờ lên Xá Vệ kinh hành, khất thực, cho dù trưởng giả Cấp Cô Độc và quốc vương Ba Tư Nặc cúng dường rất nhiều lễ vật, không đâu sánh bằng.

Nghe vậy, đức Thế Tôn cho mời Tissa đến hỏi: -- Nghe nói thầy ngày ngày quanh quẩn, bận rịu với bà con xóm làng, không bao giờ lên thành hóa duyên truyền đạo, khất thực, thiền hành, có đúng vậy không?

-- Bạch Thế Tôn, không phải con nặng lòng gắn bó với bà con thân tộc, con chỉ nhận vật thực của họ vừa đủ mỗi ngày một bữa cho con, dù ngon hay dở, con vẫn nhiếp tâm thọ dụng, tán thán và chú nguyện công đức của đàn na thí chủ. Bạch Thế Tôn, con nghĩ như vậy là đủ lắm rồi. Mình chẳng lao động sản xuất Mra của cải d vật chất mà ngửa tay đón cn lễ vật cúng dư ờng qu V m m

Thấy phong thái tự nhiên, tâm hồn an lạc của con két, Đế Thích tự nhủ: -- Ta sẽ đến gặp két để thấy rõ hơn tình thân hữu, và làm cho cánh rừng vả đâm chồi nảy lộc, đơm hoa kết trái trở lại.

Đế Thích cải dạng thành một con ngỗng trời xinh đẹp, bay đến đậu trên một gốc cây, rồi tỏ vẻ thân thiện bắt chuyện với két:

-- Két này,
Có nhiều cây xanh lá
Với trái ngọt đầy cành,
Sao két vẫn an phận
Với gốc rễ vây quanh?

Đức Thế Tôn kể thêm một vài chi tiết và kết luận rằng: -- Đế Thích bấy giờ là A Nan (Ananda), còn con két đầu đàn chính là ta vậy. Này các thầy Tỳ kheo, biết đủ là bản chất và tập quán của ta đó! Và cũng chả có gì xa lạ, Nigamavàsi Tissa, luôn luôn an lạc và biết đủ, đã từng là con trai của ta nên đã nhận ta làm thầy. Một Sa môn như thế thì nhất định phải đạt đến Niết bàn.

Ngài đọc kệ:

--" Tỳ kheo thích tinh cần
Sợ hãi nhìn phóng dật ắt không bị thối thất
Nhất định gần Niết bàn." (PC 32)

Chân thành cám ơn anh Nguyễn Quang Trung đã có thiện tâm giúp đánh máy lại bài viết nầy (12/1997).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.